Lietas arhīva Nr. C-3652-20/24
ECLI:LV:RVPT:2020:1015.C30365220.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2020.gada 15.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis I.Dzenis,
piedaloties prasītājas Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību/pers.G/maksātnespējas procesa administratorei /pers. A/,
2020.gada 16.septembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību /pers.G/ maksātnespējas procesa administratores /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2020.gada 20.janvārī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemts prasītājas Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību /pers.G/ maksātnespējas procesa administratores /pers. A/ prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk arī - Atbildētājs un/vai parādnieka pārstāvis) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 19.marta spriedumu lietā Nr.C29298519 pasludināts /pers.G/(turpmāk arī – parādnieks), maksātnespējas process. Par administratori iecelta /pers. A/, amata apliecības numurs: 00324 (turpmāk arī – Administratore).

Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 68.panta pirmās daļas 1.punktu ar administratores 2019.gada 20.marta lēmumu Nr.0105/00324/2019-NOS/MPA par parādnieka pārstāvi parādnieka maksātnespējas procesa lietā noteikts Atbildētājs, kas saskaņā ar ierakstiem LR Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā bija parādnieka vienīgais valdes loceklis no 23.03.2015.

Norādīts, ka 2019.gada 10., 12. un 15.aprīlī Atbildētājs ar pieņemšanas - nodošanas aktiem nodeva administratoram parādnieka dokumentus un 2019.gada 16.maijā iesniedza administratoram apliecinājumu, ka visi parādnieka dokumenti ir nodoti un nekādu parādnieka dokumentu viņa rīcībā vairs nav.

Saskaņā ar administratorei iesniegto „pamatlīdzekļu eksistēšanas pārskatu uz 2019.gada 19.martu no gada sākuma" parādnieka grāmatvedības uzskaitē bija trīsdesmit trīs priekšmeti, parādnieka pārstāvis mutiski paskaidroja, ka pamatlīdzekļi un mazvērtīgais inventārs dabā jau neeksistē un iesniedza administratorei 2019.gada 19.marta pamatlīdzekļu norakstīšanas sarakstu, kā arī pamatlīdzekļu sarakstu uz 12.04.2019., kurā norādīti pamatlīdzekļi ar atlikusi vērtību EUR 150.65 apmērā: perforators SDS ??? - EUR 55.03 un /pers. C/ S8 - EUR 95.62.

Sniedzot paskaidrojumus uz administratora pieprasījumu, parādnieka pārstāvis norādīja, ka „perforators SDS ??? bija nozagts jeb pazaudēts objektā. Tāpēc ierīce bija norakstīta, ja par ierīces norakstīšanu ir pretenzijas es varu to apmaksāt". Taču nav nodevis pamatlīdzekļa perforators SDS ??? norakstīšanas aktu, kā arī nav nodevis pamatlīdzekli /pers. C/ S8 un nav sniedzis nekādus paskaidrojumus par šo pamatlīdzekļi.

Norādīts, ka līdz pat pieteikuma iesniegšanai tiesā parādnieka pārstāvis nav nodevis administratorei parādnieka mantu EUR 150,65 apmērā.

Pārbaudot administratoram nodotus parādnieka grāmatvedības dokumentus tika konstatēts, ka kases grāmata nodota tikai par periodu no 27.06.2017. līdz 19.03.2019., nav nodota neviena avansa atskaite (saimniecisko izdevumu/norēķinu atskaite), nav nodotas komandējuma atskaites, kā arī konstatēts, ka no parādnieka kontiem kredītiestādēs regulāri tika izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā vai ar norādi „norēķinu summa", kā arī naudas līdzekļi tika pārskaitīti uz Atbildētāja personīgo kontu kā „ieskaitījums kontā" un nav nodoti dokumenti, kas pamato minēto līdzekļu izlietošanu Prasītāja labā.

Atbildot uz administratora pieprasījumu sniegt paskaidrojumus, parādnieka pārstāvis e-pastā atbildēja, ka visi dokumenti tika nodoti administratoram, bet par periodu no 2015.gada jūlija līdz 2017.gada jūlijam kases grāmata un citi dokumenti tika nodoti Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk tekstā - VID) audita pārbaudei. Administrators nosūtīja VID EDS pieprasījumu sniegt informāciju par parādnieka dokumentiem. 2019.gada 23.decembrī VID atbildēja, ka dokumenti pēc audita pabeigšanas 22.03.2018. tika atdoti parādnieka valdes loceklim /pers. B/, ko apliecina noformētie dokumentu nodošanas - pieņemšanas akti.

Turklāt ir konstatēts, ka arī pēc 2017.gada jūlija naudas līdzekļi tika noņemti no konta kā „norēķinu summas" un administratoram nav nodotas avansa atskaites un/vai komandējuma atskaites.

Naudas pārskaitījumi, kas tika veikti laika perioda trīs gadu pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas atbilstoši parādnieka banku kontu izdrukām: 1) no konta AS /Nosaukums D/ (nor. konts Nr. /Nr./ izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā (no 06.11.2017. līdz 29.11.2017) un ir iegrāmatoti kasē naudas līdzekļi kopā EUR 5670.00 apmērā. No šī konta izņemti naudas līdzekļi kā „norēķinu summas", par kuriem nav nodotas atskaites par izlietojumu, kopā EUR 12800,00 apmērā. Kontā ieskaitīti naudas līdzekļi kopā EUR 56,00 apmērā. Rezultātā bez pamatojuma no Prasītājas norēķinu konta AS /Nosaukums D/ bankā ir izņemti naudas līdzekļi EUR 12 744,00 apmērā (EUR 12800 - EUR 56.00);

2) no konta AS /Nosaukums E/ (nor. konts Nr. /Nr./ 1) izņemti naudas līdzekļi kā „norēķinu summas" vai „materiālu pirkšanai":2016.gadā EUR 17800,00 apmērā, 2017.gadā EUR 5600,00 apmērā; 2) izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā bez pamatojuma par izlietojumu 2016.gadā kopā EUR 38 285,00 apmērā; 3) no konta izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā bez pamatojuma par izlietojumu 2017.gadā kopā EUR 15 050,00 apmērā.

Rezultātā bez pamatojuma no Prasītājas norēķinu konta AS /Nosaukums E/ ir izņemti naudas līdzekļi EUR 76 735 apmērā (EUR 17800,00+ EUR 5600,00+ EUR 38 285,00+ EUR 15 050.00);

3) no konta AS /Nosaukums G/ /Nr./ izņemti naudas līdzekļi kā /Nosaukums C/ EUR 7400,00 apmērā. No konta izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā 2016.gadā EUR 25 405,00 apmērā, bet 2017.gadā 23730,00 apmērā. No konta izņemti naudas līdzekļi kā ieskaitījums Atbildētāja kontā 2016.gadā EUR 5765,00, bet 2017.gadā EUR 9150,00 apmērā. No konta izņemti naudas līdzekļi skaidrā nauda (no 12.07.2017. līdz 04.08.2017) un iegrāmatoti kasē naudas līdzekļi kopā EUR 3350,00 apmērā. Kontā ieskaitīti naudas līdzekļi no Atbildētāja kopā EUR 5402,00 apmērā. Rezultātā bez pamatojuma no Prasītājas norēķinu konta AS /Nosaukums G/ bankā ir izņemti naudas līdzekli EUR 66 048,00 apmērā (EUR 7400,00 + EUR

25405,00 + EUR 23730,00 + EUR 5765,00 + EUR 9150,00 - EUR 5402,00);

4) no kontiem AS /Nosaukums H/(nor. konti Nr. /Nr./un Nr.
/Nr./

izņemti naudas līdzekļi kā /Nosaukums C/: no konta Nr. /Nr./ 2016.gadā EUR 4967.00 un no konta Nr. Nr./Nr./2016.gadā EUR 9788,00 bet 2017.gadā EUR 27233,00.

No konta izņemti naudas līdzekļi skaidrā naudā 2017.gadā kopā EUR 6500,00 (03.05.2017. - EUR 4000,00 un 10.05.2017. - EUR 2500,00). Kontā ieskaitīti naudas līdzekļi kopā EUR 2714,00 apmērā (2016.gadā kopā EUR 1908,00 un 2017. gadā kopā EUR 806,00).

Rezultātā bez pamatojuma no Prasītājas norēķinu konta AS /Nosaukums H/ bankā ir izņemti naudas līdzekļi EUR 45 774,00 apmērā (EUR 4967.00 + EUR 9788.00 + EUR 27233.00 + EUR 6500.00-EUR 2714.00).

Apkopojot iepriekš minēto secināms, ka administratoram nav nodoti dokumenti, kas pamato naudas līdzekļu izlietošanu par summu EUR 201 301,00 (EUR 12 744,00 + EUR 76 735,00 + EUR 66 048,00 + EUR 45 774,00).

Tā kā Atbildētājs nav nodevis administratoram grāmatvedības dokumentus par iepriekš norādīto naudas izlietojumu, pastāv pamatotas šaubas par šo naudas līdzekļu izlietošanu Prasītājas komercdarbības veikšanai.

Papildus norādīts, ka, veicot administratoram nodoto dokumentu esamību pārbaudi salīdzinājumā ar banku kontu izdrukām izlases kārtībā, tika konstatēts, ka administratoram nav nodoti arī citi Prasītāja pirmdokumenti par veiktajiem maksājumiem 3 gadu periodā pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas, kuri it atspoguļoti banku kontu izdrukās.

Tāpat norādīts, ka ar 2018.gada 16.marta Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu Nr.30.2-23.31.2/11076 parādniekam ir aprēķināts nodokļu parāds EUR 133 380,26 apmērā. Parādnieks pārsūdzēja minēto lēmumu, taču ar 2018.gada 13.jūnija Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora lēmumu Nr.30.2-22.13/2647 2018. gada 16.marta Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā - VID) lēmums Nr.30.2- 23.31.2/1 1076 atstāts negrozīts, stājies spēkā 2018.gada 15.jūnijā.

2018.gada 10.oktobrī VID pieņēma lēmumu Nr. 30.4-4.7.3/65852 par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, norādot, ka nokavētie nodokļu maksājumi ir EUR 130 505,50 un no tiem nokavējuma nauda ir EUR 6810,81.

2018. gada 6.novembrī VID ir pieņēmis lēmumu Nr.30.4-4.7.3/72878 par parādnieka saimnieciskās darbības apturēšanu saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 34.[1] panta piekto daļu un likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta otrās daļas 8.punktu, pamatojoties uz to, ka SIA /Nosaukums I/ līdz 2018.gada 6.novembrim nav novērsusi pārkāpumu, t.i., nav veikusi nokavēto nodokļu maksājumu samaksu valsts budžetā, kā arī neveic pasākumus, kas vērsti uz nokavēto nodokļu maksājumu samaksu, uzskatāms, ka SIA /Nosaukums I/ izvairās no nodokļu nomaksas.

2018. gada 18.janvārī VID nosūtīja parādniekam brīdinājumu Nr. 30.4-4.7.3/4274 par administratīva procesa uzsākšanu parādnieka nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanai budžetam, norādot, ka nokavētie nodokļu maksājumi ir 144 782,15 EUR un no tiem nokavējuma nauda ir EUR 9828,80.

2019.gada 11.februārī VID pieņēma lēmumu Nr. 30.1-8.59.2/76455 par parādnieka darbību izbeigšanu un tikai pēc šī lēmuma parādnieka pārstāvis un vienīgais valdes loceklis /pers. B/ iesniedza tiesā maksātnespējas pieteikumu.

VID pieteica kreditora prasījumu par summu EUR 146 096,89, no tiem pamatparāds EUR 134 935,35 un blakus prasījums (nokavējuma nauda) EUR 11 143,54 apmērā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatējams, ka parādnieka pārstāvis ilgstoši neiesniedza maksātnespējas pieteikumu, ignorējot apstākļi, ka VID parādam tika aprēķināti nokavējuma procenti. Izvērtējot parādnieka grāmatvedības dokumentus, ir konstatēts sekojošais: Parādnieka 2017.gada pārskatā ir norādīti debitoru parādi EUR 190 374 apmērā, no tiem pircēju un pasūtītāju parādi EUR 178 263 apmērā, saskaņā ar administratoram iesniegto atšifrējumu EUR 179 262,82 apmērā: 1. /Nosaukums/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) par EUR 133 201,73; 2. SIA /Nosaukums J/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) - EUR 16,20; 3. /Nosaukums/- EUR 19453,98; 4. SIA /Nosaukums K/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) - EUR 225,00; 5. SIA /Nosaukums L/(reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) - EUR 10 000,00; 6./Nosaukums/EUR 3200; 7. SIA /Nosaukums M/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) - EUR 9879.63; 8. SIA /Nosaukums N/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) - EUR 3286,28.

Norādīts, ka 2017.gada debitoru sastāvs praktiski sakrīt ar debitoru sarakstu 2019.gadā. Pārbaudot debitoru parādu piedziņas iespējamību, ir konstatēts, ka debitori SIA /Nosaukums O/ un SIA /Nosaukums M/ ir apmaksājuši visus rēķinus par darbiem, kuru izpildi apliecina darbu pieņemšanas - nodošanas akti, bet nav apmaksājuši rēķinus par darbiem, par kuru izpildi nav neviena dokumenta un tieši šie neapmaksātie rēķini ir iegrāmatoti kā debitoru parādi. Lielākais debitora parāds SIA /Nosaukums O/ ir izveidojies saskaņā ar 2016.gadā veiktajiem darbiem. Parādnieka pārstāvis nevarēja nezināt, ka bilancē ir iegrāmatoti debitori, kuru parādu piedziņa faktiski ir neiespējama, jo nav dokumentu, kas apliecina darbu izpildi.

Nav iesniegti administratoram arī dokumenti, kas apliecina parāda esamību SIA /Nosaukums K/ (2016.gada rēķins), tika konstatēts, ka parādnieka grāmatvedība nav iegrāmatots parāds SIA /Nosaukums N/, par kuru administratoram ir iesniegts kreditoru prasījums, kas pamatots ar tiesas nolēmumu; pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas 2019.gadā Parādnieka pārstāvis precizēja debitoru sastāvu, izslēdzot /Nosaukums/ parādu EUR 3200 apmērā, jo par šo parādu nav apliecinošo dokumentu. 2017.gadu parādnieks pabeidza ar zaudējumiem (- 48006 EUR) un negatīvo pašu kapitālu (-17431 EUR). Negatīvs pašu kapitāls ir viens no pirmajiem indikatoriem, kas liecina par iespējamām uzņēmuma finanšu grūtībām.

Ievērojot minēto secināms, ka jau 2017.gada beigās, pirms VID audita lēmuma, parādniekam iestājās finansiālās grūtības, savukārt neiesniedzot maksātnespējas pieteikumu pēc VID audita lēmuma, parādnieka pārstāvis pieļāva situāciju, ka visu šo laiku pieaug nokavējuma naudas par nenomaksātajiem nodokļu parādiem. Kā redzams no VID iesniegtā kreditoru prasījuma nokavējuma nauda ir sasniegusi EUR 11 143,54 un tās galvenais rašanās iemesls ir valdes locekļa ilgstoši neiesniegtais maksātnespējas procesa pieteikums.

Ņemot vērā minēto, administratore konstatē, ka parādnieka pārstāvis ir rīkojies bezatbildīgi, prettiesiski un viņa bezdarbības rezultātā parādniekam ir nodarīti zaudējumi EUR 11 143.54 apmērā, kuri sastāv no parādnieka mantas samazinājuma saistībā ar nodokļu nokavējuma naudas pieaugumu.

Administratore norāda, ka saskaņā ar /Nosaukums uzturētā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra datiem parādnieka īpašumā un turējumā, laika posmā no 19.03.2016. līdz 19.03.2019., bija reģistrēti divi transporta līdzekļi VW Tiguan (reģ.Nr. /Nr./) un Volvo ??70 (reģ.Nr./Nr./).

2019.gada 10.jūnijā ir saņemti paskaidrojumi no parādnieka pārstāvja par darījumiem ar transporta līdzekļiem, proti, parādnieka pārstāvis/Atbildētājs informēja, ka abi transporta līdzekļi tika pārdoti viņam; uzskata, ka transporta līdzekļu atsavināšanas rezultātā sabiedrībai nav nodarīti zaudējumi, jo tika dzēsti kreditoru prasījumi pret līzinga kompāniju SIA /Nosaukums P/ un /Nosaukums/ Parādnieka pārstāvis/Atbildētājs atbildē administratoram norādīja, ka: „Transportlīdzeklis VW Tiguans, 2011.gada izlaiduma ir /pers.G/Finanšu līzinga līguma Nr./Nr./ saistības, un uz 2017.gada 15.decembri, /pers.G/ saskaņā ar Finanšu līzinga noteikumiem ir izveidojusies parādsaistības pret /pers. F/ EUR 1498,62 apmērā. Papildus tam, /pers.G/par iepriekšminēto transportlīdzekli uz 2018.gada 15.decembri ir izveidojušies parādsaistības pret Ceļu satiksmes drošības direkciju EUR 618.01 apmērā. /pers. B/ kā fiziskā persona veica parādsaistību par kopējo summu EUR 2116.63 samaksu pilnā apmērā /pers. F/ un Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Pēc kā arī /pers. B/ izpirka transportlīdzekli no /pers.G/

/pers. H//TL marka/ ??70, šasijas /Nr.//šasijas numurs/, 2008.gada izlaiduma ir /pers.G/ Finanšu līzinga līguma Nr.201341088 saistības, un uz 2018.gada 31.martu, SIA /Nosaukums I/ saskaņā ar Finanšu līzinga noteikumiem ir izveidojusies parādsaistības pret /pers. F/ EUR 1245,74 apmērā un

komisijas maksājumu parāds EUR 142,29 apmērā. Papildus tam, /pers.G/par iepriekšminēto transportlīdzekli uz 2018.gada 12jūniju ir izveidojušies parādsaistības pret Ceļu satiksmes drošības direkciju EUR 455,70 apmērā. /pers. B/ kā fiziskā persona veica parādsaistību par kopējo summu EUR 1843,73 samaksu pilnā apmērā /pers. F/ un Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Pēc kā arī /pers. B/ izpirka transportlīdzekli no /pers.G/

Administratoram nav nodoti transportlīdzekļu finanšu līzinga dokumenti un dokumenti, kas apliecina parādnieka pārstāvja veiktus maksājumus parādnieka SIA /Nosaukums I/ vietā.

Par transporta līdzekļi Volvo ??70 tehnisko stāvokli parādnieka pārstāvis norādīja, ka „nav braukšanas kārtībā un nav lietojams, prasa lielus ieguldījumus, lai atjaunotu transporta līdzekļa stāvokli ", taču nav iesniedzis nekādus dokumentus, kas pamato šo informāciju. Par transporta līdzekli VW Tiguan tehnisko stāvokli informācija nav sniegta. Atbilstoši parādnieka SIA /Nosaukums I/ grāmatvedības dokumentiem: transporta līdzeklis VW Tiguan, reģ.Nr./Nr./tika pārdots par EUR 408.43; transporta līdzeklis Volvo ??70, reģ.Nr./Nr./tika pārdots par EUR 7000.00.

Atbilde uz administratora pieprasījumu par pārdošanas cenas noteikšanas pamatojumu nav sniegta. Par transporta līdzekļa Volvo ??70 samaksu parādnieka pārstāvis /pers. B/ iesniedza administratoram apgrozījuma pārskatu pēc konta 23.80 (norēķini par prasībām, īstermiņa aizdevumi personālam) (21.pielikums). Tādējādi, transporta līdzekļa Volvo ??70 pārdošanas rezultātā parādnieka kontā faktiski nav ieskaiti naudas līdzekļi, bet tika veikts ieskaits, samazinot SIA /Nosaukums I/ iespējamo saistības apmēru pret parādnieka pārstāvi /pers. B/, turklāt brīdī, kad SIA /Nosaukums I/ jau bija neizpildītās saistības pret citiem kreditoriem (piemēram parāds Valsts budžetam izveidojies laika periodā no 27.03.2017. līdz 15.03.2018.).

Ievērojot to, ka administratoram nav nodoti dokumenti, kas pamato Prasītājas (SIA /Nosaukums I/) saistības pret Atbildētāju, kas ir iegrāmatoti kontā 23,80, administrators pieprasīja Atbildētāju iesniegt visu dokumentāciju par izsniegtajiem jebkāda veida aizdevumiem vai SIA /Nosaukums I/ vietā veiktajiem maksājumiem pirms maksātnespējas procesa, kas pamato SIA /Nosaukums I/ saistības pret Atbildētāju atbilstoši konta kartītei Nr.23.80. Līdz šim brīdim Atbildētājs nav atbildējis uz šo pieprasījumu. Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatējams, ka Prasītājai ir nodarīti zaudējumi EUR 7000.00 apmērā.

Atbilstoši grāmatojumiem kases grāmatā samaksa par transportlīdzekli VW Tiguans tika veiktā skaidrā naudā.

Pārdošanas portālā www.ss.com 2019.gadā līdzīgo transporta līdzekļu cenas ir: VW Tiguan (2011.g.) 10900-12550 EUR; Volvo ??70 (2008.g.) /Nr./EUR. Arī prasības sagatavošanas laikā cenas VW Tiguan (2011.g., 2.0 tilp.) /Nr./ EUR. Tādējādi, secināms, ka /Nosaukums/ pārdošanas cena iespējams ir noteikta tirgus cenas robežās, savukārt VW Tiguan, reģ.Nr./Nr./ pārdošanas cena ir noteikta zem tirgus vērtības.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nevar piekrist parādnieka pārstāvja argumentam, ka sabiedrībai nav nodarīti zaudējumi. Tā kā VW Tiguan (2011.g., 2.0 tilp.) līdzīgo transporta līdzekļu vidējā tirgus cena 2020.gadā ir EUR 10700, konstatējams, ka Prasītājam ir nodarīti zaudējumi EUR 10291.57 apmērā (EUR 10700-EUR408,43). Kopā transporta līdzekļu atsavināšanas darījumu rezultātā nodarīto zaudējumu apmērs ir EUR 17 291,57.

Administratore norāda, ka Atbildētājs nav iesniedzis administratoram dokumentus, kas apliecinātu, ka naudas līdzekļi, ko Atbildētājs skaidrā naudā izņēmis no Prasītāja bankas konta vai pārskaitījis no Prasītāja bankas konta uz savu kontu, ir tikuši izlietoti Prasītāja vajadzībām. Taču, ņemot vēra to, ka Atbildētājam tika izsniegti naudas līdzekļi, jāsecina, ka pie Atbildētāja jāatrodas izmaksātajiem naudas līdzekļiem vai arī izmaksāto naudas līdzekļu izlietošanas Prasītāja vajadzībām pamatojošiem dokumentiem, kurus Atbildētājs nav nodevis Administratoram.

Izvērtējot Atbildētāja rīcību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī judikatūras atziņām, Administratore secina, ka Atbildētājs nav pildījis savus pienākumus nodrošināt sabiedrības grāmatvedības vešanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Atbildētāja rīcības rezultātā iztrūkst dokumenti, kas apliecinātu, ka Atbildētājs viņam izsniegtos Prasītāja naudas līdzekļus ir izmantojis Prasītāja vajadzībām un tas ir pietiekams pamats, lai konstatētu Atbildētāja prettiesisku rīcību. Minētās Atbildētāja darbības liecina, ka Atbildētājs, pildot valdes locekļa pienākumus, bez attaisnojušiem iemesliem nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Atbildētājs nav iesniedzis savlaicīgi maksātnespējas pieteikumu un Atbildētāja bezdarbības rezultātā parādniekam ir nodarīti zaudējumi EUR 11 143,54 apmērā, kuri sastāv no parādnieka/Prasītāja mantas samazinājuma saistībā ar nodokļu nokavējuma naudas pieaugumu.

Atbildētājs nav nodevis Administratoram sabiedrības mantu, kā arī atsavināja sev Prasītājam piederošo mantu (transporta līdzekļi) par cenu, kas neatbilst tirgus cenai, tādējādi samazinot parādnieka aktīvus. Darījuma rezultātā Prasītājai nodarīti zaudējumi izpaudās faktā, ka ar atsavināšanas darījumu tika radīta situācija, ka Prasītājai nav ne aktīvu (īpašuma), ne arī ekvivalentu naudas līdzekļu, no kuriem segt kreditoru prasījumus.

Administratore norāda, ka Atbildētāja rīcības rezultātā Prasītājai ir nodarīti zaudējumi; mantas (aktīvu) samazinājums un saistību pret VID pieaugums. Atbildētāja rīcībā nodarīto zaudējumu apmērs ir EUR 229 886,76. Prasītājas maksātnespējas procesa ietvaros ir atzīti kreditoru prasījumi EUR 204 877,97 apmērā, neskatoties uz ievērojamām saistībām, maksātnespējas procesa pasludināšanas dienā Prasītājai faktiski nebija mantas, no kuras varētu segt kreditoru prasījumus. Kā norādīts iepriekš Prasītāja aktīvus veido faktiski debitoru parādi (un lielākai daļai nav dokumentu, kas pamato parāda esamību), savukārt pamatlīdzekļu prasītājas rīcībā vairs nebija. Maksātnespējas procesa laikā piedzīto līdzekļu apmērs ir EUR 18656,64. Maksātnespējas procesa izdevumi šī prasības pieteikuma sastādīšanas diena pilnā apmērā vēl nav aprēķināti, jo vēl nav nodoti dokumenti Valsts arhīvam, nav aprēķināta un apstiprināta administratora atlīdzība, kā arī līdz procesa beigām var būt papildus izdevumi.

Ievērojot to, ka uz šī prasības pieteikuma sastādīšanas brīdi parādnieka/Prasītāja atzīto kreditoru prasījumu apmērs ir EUR 204 877,97 šīs prasības apmērs ir noteikts EUR 204 877,97 apmērā. Administratore secina, ka Atbildētājam ir pienākums atlīdzināt Prasītājai nodarītos zaudējumus EUR 204 877, 97 apmērā, jo ir konstatējama visu zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumu pastāvēšana.

Prasība pamatota ar Maksātnespējas likuma 65.panta 1.,2.,4.,6. un 8.punktu, 68.panta pirmās daļas 1 .punktu, 71 .panta pirmo daļu, Civillikuma 1635.pantu, 1770.pantu, 1771.pantu, 1772.pantu, 1773.pantu, 1779.pantu, 2389.pantu, Komerclikuma 169.panta pirmo un trešo daļu, likuma „Par grāmatvedību" 2. un 17.pantu, LR AT Sentāta Civillietu departamenta tiesu praksi, un tajā lūgts piedzīt par labu maksātnespējīgajai /pers.G/ no Atbildētāja naudas līdzekļus EUR 204 877,97 apmērā.

Ar 2020.gada 24.janvāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu apmierināts daļēji maksātnespējīgās /pers.G/maksātnespējas procesa administratores pieteikums par prasības nodrošināšanu civillietā, apķīlāta Atbildētājam piederošā kustamā manta un skaidras naudas līdzekļi.

Ar 2020.gada 3.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu apmierināts maksātnespējīgās /pers.G/maksātnespējas procesa administratores pieteikums par prasības nodrošināšanu civillietā, apķīlāti maksājumi, kuri Atbildētājam pienākas no trešajām personām.

2020.gada 4.martā tiesā saņemti Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Atbildētājs prasību neatzīst un norāda, ka saskaņā ar Maksātnespējas likuma 70.panta otro daļu, atbildētājs ir nodevis prasītājai, visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas un pārskatus kurus pieprasīja prasītājs SIA /Nosaukums I/ maksātnespējas ietvaros, kā arī atbildētājs ir sniedzis visus paskaidrojumus uz prasītāja pieprasījumiem. Šo apstākli var apliecināt 2019. gada 10., 12. un 15.aprīlī atbildētāja un prasītāja parakstītie pieņemšanas - nodošanas akti, kā arī 2019.gada 16.maijā atbildētājs prasītājam sniedza rakstisku apliecinājumu, ka visi parādnieka dokumenti ir nodoti un nekādu parādnieka dokumentu atbildētāja rīcībā nav.

Atbildētājs prasītājai norādītāja, ka pamatlīdzekļi /pers.G/neeksistē. Visus apliecinošos dokumentus atbildētājs ir nodevis prasītājai. Saistībā par pamatlīdzekli /pers. C/ S8, tad attiecīgi, šī ierīce pārstāja pildīt savas ikdienas funkcijas, līdz ar to iekārta tika norakstīta un utilizēta elektronisko ierīču nodošanas/pieņemšanas punktā. Saistībā par perforatoru SDS ???, šī iekārta tika nozaudēta/piesavināta objektā un tika norakstīta.

Atbildētājs vēlas norādīt, ka sākot no 2017.gadā līdz 2018.gadam Valsts ieņēmuma dienests (turpmāk - VID) uzsāka nodokļu auditu par laika

periodu no 2016. līdz 2017.gadam. Tika veikta arī tematiskā pārbaude atbildētāja celtniecības objektos. Audita laikā atbildētājs sniedza visus nepieciešamos grāmatvedības esošos dokumentu kopijas un pārskatus, kā arī sniedza paskaidrojumus par avansa atskaitēm, komandējuma atskaitēm un par naudas līdzekļu izlietojumiem, kuri tika izņemti skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu uz atbildētāja personīgo kontu. Visi pamatojumi un pierādījumi tika iesniegti VID un VID pārbaudēs pārkāpumi netika konstatēti. Atbildētājs vēlas norādīt ka /pers.G/godīgi strādāja no 2016.gada, uzņēmums veica godīgo komercpraksi, visiem /pers.G/klienti saņēma pakalpojumu.

Atbildētājs norāda, ka vienmēr godīgi maksāja nodokļus, kā arī godīgi apmaksāja visus sodus no valsts un pašvaldības, iestādēm. Naudas izlietojumu pamatojums tika skaidrots arī VID, kuri audita laikā nekonstatēja kādu pārkāpumu saistībā par naudas izlietojumiem. VID veicot nodokļu auditu un konstatēja nepilnības saistībā par darbinieku nodarbināšanu un ar to saistītos dokumentu pareizību par laika periodu no 01.07.2016 līdz 30.06.2017.

2018.gada VID atbildētājam sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par to, ka atbildētājs būdams /pers.G/valdes loceklis Maksātnespējas likuma noteiktajā kārtībā nav iesniedzis /pers.G/ maksātnespējas pieteikumu.

Atbildētājs skaidroja prasītājai un arī VID, ka atbilstoši Komerclikuma 169.panta otrajai daļai, proti, valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam, līdz ar to atbildētājs centās „reanimēt" uzņēmuma darbību, jo SIA /Nosaukums I/ ir debitori, kuri bija parāda lielākās naudas summas nekā SIA /Nosaukums I/ saviem kreditoriem. Līdz ar to, atbildētājs veica pārrunas ar SIA /Nosaukums I/ debitoru uzņēmumiem, lai varētu atgūt parāda summas, nomaksāt uzņēmuma parādus un turpināt saimniecisko darbību. Atbildētājs panāca vienošanos ar VID, ka ja gadījumā netiks panākta jebkāda vienošanās un/vai parāda summas samaksa ar SIA /Nosaukums I/ debitoriem, atbildētājs būdams /pers.G/ valdes loceklis Maksātnespējas likuma noteiktajā kārtībā iesniegs /pers.G/maksātnespējas pieteikumu.

Ņemot vērā, ka atbildētājam nesanāca atgūt parādus, atbildētājs nolēma Maksātnespējas likuma noteiktajā kārtībā sniegt /pers.G/maksātnespējas pieteikumu. Atbildētājs centās „reanimēt" uzņēmumu, bet diemžēl nesanāca. Pēc neveiksmīgiem mēģinājumiem, atbildētājs tomēr nolēma sniegt uzņēmumu uz maksātnespēju, līdz ar to atbildētājs necentās vilcināties ar pieteikuma iesniegšanu, tieši pretēji, centās atdzīvināt uzņēmumu pirms maksātnespējas pieteikuma iesniegšanas.

Pēc /pers.G/grāmatvedības datiem ir sekojošie kreditori: Debitoru saraksts pēc grāmatvedības uzskaites datiem uz 27.12.2018 - Citi debitori: 1)/Nosaukums/ LV40103279651, EUR 109 838,59; 2) /pers. O/, Reģ. Nr./Nr./ EUR 16.20; 3) /Nosaukums/ Reģ. Nr. /Nr./EUR 19 453.98; 4) /pers. P/, /Nr./, EUR 225,00; /pers. R/, Reģ. Nr. /Nr./ EUR 23 363,14; 5) /nsoaukums/ EUR 3 200,00; 6) /pers. S/. Nr. /Nr./EUR 8 339,72; 7) /Nosaukums/ /Nr./ EUR 3 286.28.

Saistībā par transportlīdzekli /TL marka/ ??70, bija SIA /Nosaukums I/ Finanšu līzinga saistības, un uz 2018.gadu, SIA /Nosaukums I/ saskaņā ar Finanšu līzinga noteikumiem bija izveidojušies parādsaistības pret /pers. F/ EUR 1245,74 apmērā un komisijas maksājumu parāds EUR 142,29 apmērā.

Papildus tam, SIA /Nosaukums I/ par iepriekšminēto transportlīdzekli uz 2018.gada bija izveidojušās parādsaistības pret Ceļu satiksmes drošības direkciju EUR 455,70 apmērā. Atbildētājs kā fiziskā persona veica parādsaistību par kopējo summu EUR 1843,73 samaksu pilnā apmērā /pers. F/ un Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Pēc kā arī atbildētājs izpirka transportlīdzekli no SIA /Nosaukums I/ par summu, kuru apmaksāja saistību dzēšanu, jo transportlīdzeklis nebija braukšanas kārtībā un vērtība bija niecīga.

Dotajā gadījumā, atbildētājs ar savām darbībām nebija nodarījis SIA /Nosaukums I/ zaudējumus. Tieši pretēji, rīkojos kā krietns un rūpīgs saimnieks, ka rezultātā faktiski tika apmierināti 2 (divi) kreditori - atdots aizdevums SIA /Nosaukums P/ un segts parāds Ceļu satiksmes drošības direkcijai, tajā paša laikā dzēšot SIA /Nosaukums I/ daļu no kredītsaistībām. Aktīvu atsavināšana par atlīdzību nav vērtējama kā prettiesiskā rīcība. Par sabiedrības pārdotajiem aktīviem saņemtie naudas līdzekļi tika izmantoti, lai norēķinātos ar SIA /Nosaukums P/ kā kreditoru un segts parāds /Nosaukums/, tādējādi samazinot kopējo saistību apmēru.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, atbildētājs uzskata, ka nav radījis zaudējumus /pers.G/ un visi pieprasītie dokumenti prasītājai tika sniegti pilnībā.

2020.gada 9.aprīlī tiesā saņemta Administratores atsauksme par Atbildētāja paskaidrojumiem, kurā Administratore norāda, ka savos paskaidrojumos Atbildētājs norādīja, ka ir nodevis visu /pers.G/ mantu un dokumentus un minēto apliecina 2019.gada 10., 12. un 15. aprīlī parakstītie pieņemšanas - nodošanas akti.

Pirmkārt, iepriekš minētajos pieņemšanas-nodošanas aktos nav norādīts ka administratoram bija nodota MSIA /Nosaukums I/ piederošā un grāmatvedības dokumentos iegrāmatotā manta EUR 151 apmērā: perforators SOS ??? un telefons /pers. C/ S8.

Otrkārt, nav nodoti arī visi MSIA /Nosaukums I/ grāmatvedības dokumenti. Maksātnespējas likuma 70.panta ir noteikts, ka parādnieka pārstāvja pienākums nodod administratoram visus parādnieka dokumentus un mantu. Administratoram nav jāpierāda kādi dokumenti nav nodoti - nav jāpierāda negatīvie fakti (negativae non probantus), tomēr arī negatīvos faktus var pierādīt ar pozitīviem faktiem.

Kā norādīts Prasītāja prasības pieteikumā un ir atspoguļots 2019.gada 12.aprīļa pieņemšanas nodošanas aktā (reģ.Nr.0206/00324/2019-SAN/MPA), Prasītāja administratoram ir nodota kases grāmata tikai par periodu no 27.06.2017. līdz 19.03.2019., savukārt no 2019.gada 23.decembra Valsts ieņēmumu dienesta atbildes Nr.30.2-23.31.2/43134 izriet, ka Atbildētāja rīcībā bija arī kases grāmata par 2017.gada pirmo pusgadu. Tādējādi var konstatēt, ka Atbildētājs nav nodevis kases grāmatu par periodu līdz 27.06.2017., kuru pēc audita pabeigšanas saņēma atpakaļ no Valsts ieņēmumu dienesta.

Atbildētāja paskaidrojumiem ir pievienotas izdrukas no grāmatvedības programmas par avansa norēķiniem, kuros kā pirmdokumenti ir minēti EKA čeki par degvielu, celtniecības materiāliem u.c. Administratoram nav nodoti šādi avansa norēķini, nav nodots neviens degvielas čeks un citi EKA čeki. 2019.gada 10., 12. un 15. aprīļa pieņemšanas - nodošanas aktos kā nodotie pirmdokumenti ir norādīti tikai rēķini un pavadzīmes. Piemēram, mapēs Nr.10 un Nr.11. ir iesniegti pirmdokumenti par 2017.gadu, kuriem Atbildētājs ir pievienojis preču pavadzīmju-rēķinu uzskaites reģistru.

Attiecībā uz Atbildētāja apliecinājumu, ka Prasītāja administratoram ir nodoti dokumenti par pamatlīdzekļu norakstīšanu, paskaidroju, ka saskaņā ar Prasītāja bilances datiem uz 19.03.2019. (maksātnespējas procesa pasludināšanas dienu) Prasītāja aktīvos ir iegrāmatoti pamatlīdzekļi EUR 151 apmērā, šo apliecina arī Prasītāja 19.03.2019. pamatlīdzekļu saraksts, 19.03.2019. pamatlīdzekļu norakstīšanas akts Nr.6. un pamatlīdzekļu atlikumu saraksts uz 12.04.2019. No šiem dokumentiem izriet, ka Prasītāja aktīvos uz maksātnespējas procesa pasludināšanas dienu ir iegrāmatoti un nav norakstīti pamatlīdzekļi ar bilances vērtību EUR 151 apmērā.

Atbildētājs paskaidroja, ka Valsts ieņēmumu dienests nodokļu audita laikā par periodu no 2016.gada līdz 2017.gadam nav konstatēti pārkāpumi attiecībā uz naudas līdzekļu izlietojumu, ka MSIA /Nosaukums I/ godīgi maksāja nodokļus un VID konstatēja nepilnības saistībā par darbinieku nodarbināšanu un ar to saistītos dokumentu pareizību par laika periodu no 01.07.2016. līdz 30.06.2017.

Norādīts, ka Valsts ieņēmumu dienests veica MSIA /Nosaukums I/ auditu par konkrēto laiku posmu, pārbaudot konkrēto nodokļu maksājumu veikšanu valsts budžetā (piemēram valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu par periodu no 2016.gada 1.jūlija līdz 2017.gada 30.jūnijam) nevis skaidrās naudas izlietojumu un konstatēja pārkāpumus, tai skaitā vizuāli salīdzinot darbinieku parakstus, kuri sniedza Valsts ieņēmumu dienestam paskaidrojumus audita laikā, konstatēja, ka vairāku darbinieku paraksti Valsts ieņēmumu dienestam sniegtajos paskaidrojumos neatbilst parakstiem darba līgumos un algu maksājumu sarakstos. Viens no šiem darbiniekiem iesniedza kreditora prasījumu un norādīja, ka MIA /Nosaukums I/ grāmatvedības dokumentos nav viņa īstais paraksts, ka viņš nav parakstījis nekādus dokumentus par algas saņemšanu, par ko

administratore informēja Valsts policiju un šobrīd ir ierosināts kriminālprocess.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus uz administratora pieprasījumiem par šī darbinieka kreditora prasījumu, par norēķiniem ar citiem Prasītāja darbiniekiem, nav paskaidrojis kāpēc administratoram ir iesniegti algu maksājumu saraksti tikai daļēji (nav iesniegti par visiem mēnešiem) par periodu no 2017.gada jūnija līdz 2018.gada aprīlim.

Administratore norāda, ka visi debitoru parādu apliecinošie dokumenti pieņemšanas laikā tika sanumurēti (mapē Nr.1). Ievērojot to, ka šajos dokumentos nebija neviena dokumenta par /Nosaukums/ debitora parādu Atbildētājs 2019.gada 15.aprīlī iesniedza administratoram paskaidrojumus, precizēja debitoru sastāvu, izslēdzot Rīgas 1.medicīnas koledža parādu EUR 3200 apmērā, jo par šo parādu nav apliecinošo dokumentu.

Izvērtējot piedziņas iespējas pret citiem debitoriem ir konstatēts, ka:**SIA /Nosaukums O/ (reģ.Nr./reģistrācijas numurs/) debitora parāds saskaņā ar parādnieka grāmatvedības datiem ir izveidojies 2016.gadā, iegrāmatots EUR 133 201,73 apmērā. Pēc dokumentu pārbaudes konstatēts, ka līgumā ar SIA /Nosaukums O/ ietvaros** ir izrakstīti rēķini par summu EUR 241 486,70, bet tikai daļai no rēķiniem ir pievienoti dokumenti, kas apliecina darbu izpildi. Proti administratoram nav iesniegti dokumenti, kas pamato iegrāmatoto debitora parādu. Darbu izpildes akti parakstīti tikai par pieciem rēķiniem par kopējo summu EUR 97 25319 (ieskaitot garantijas ieturējumus), SIA /Nosaukums O/ apmaksāja rēķinos norādīto apmaksai summu kopā EUR 87 527,96, un ieturēja rēķinos norādītos garantijas maksājumus EUR 9725,23 apmērā. Kā pierādījumu par citu darbu nodošanu darbu pasūtītājam SIA /Nosaukums O/ Atbildētājs iesniedza 12.09.2016. pieņemšanas- nodošanas akta starp /Nosaukums/un SIA "/Nosaukums L/ neapliecināto kopiju. Nekādu citu dokumentu, kas apliecina darbu izpildi, darbu nodošanu pasūtītājam SIA /Nosaukums O/ un/vai 20.09.2016. izrakstītā rēķina Nr.200916-027 u.c. rēķinu nav. Atbildētājs nevarēja nezināt, ka Atbildētāja rīcībā nav dokumentu par darbu izpildi par iegrāmatoto summu EUR 133 201,73, t.i. nav pierādījumu prasības celšanai par šī debitora parāda piedziņu. Nav nodoti arī dokumenti, kas apliecina debitora parāda piedziņas darbības pret SIA /Nosaukums O/.

Tiesas sēdē /pers.G/ maksātnespējas procesa administratore /pers. A/ prasību uzturēja pilnā apmērā, uzturēja savos rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Administratore paskaidroja, ka Atbildētāja prettiesisko darbību rezultātā Prasītājam ir nodarīti zaudējumi. Norādīja, ka ir četri galvenie pamati prasības celšanai: 1) nav nodota Prasītāja manta EUR 150,65 apmērā, 2) nav nodoti dokumenti par izņemto naudas līdzekļu EUR 201 301,00 apmērā izlietojumu; 3) ilgstoši nav iesniegts maksātnespējas pieteikums, kā rezultātā pieauga saistību apmērs par EUR 11 143,54; 4) prasītāja aktīvi atsavināti ieinteresētajai personai, neievērojot citu kreditoru intereses.

Atbildētājs/pers. T/ uz tiesas sēdi nav ieradies.

2020.gada 16.septembrī tiesā saņemts Atbildētāja lūgums par civillietas izskatīšanu bez Atbildētāja klātbūtnes, sakarā ar to, ka Atbildētājs atrodas darba komandējumā un nevar ierasties uz tiesas sēdi.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja /pers. B/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

Uzklausījusi administratores viedokli un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma sekojošu iemeslu dēļ.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs /pers. B/ bija /pers.G/ reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, bija vienīgais valdes loceklis laika periodā no 2015.gada 23.marta līdz 2019.gada 19.martam (maksātnespējas pasludināšanai)(lietas 27.-32.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka maksātnespējas procesa administratore /pers. A/ ar 2019.gada 20.marta lēmumu noteikusi par parādnieka pārstāvi /pers.G/ maksātnespējas procesā tās vienīgo valdes locekli /pers. B/ (Atbildētājs šajā lietā) (lietas 24.lapa).

Maksātnespējas likuma 70.panta otrajā daļā ir noteikts, ka parādnieka pārstāvis ar pieņemšanas – nodošanas aktu nodod administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla, un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu termiņā, kas nevar būt īsāks par trim dienām un garāks par desmit dienām pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Parādnieka pārstāvja pienākums ir sagatavot nododamās parādnieka mantas un dokumentu sarakstu. Parādnieka pārstāvis dokumentus administratoram nodod, sakārtojis tos atbilstoši lietvedības noteikumiem.

No lietas 35.lapā esošā 2019.gada 10.aprīļa Nodošanas-pieņemšanas akta, no lietas 37.lapā esošā 2019.gada 12.aprīļa Nodošanas-pieņemšanas akta, no lietas 39.lapā esošā 2019.gada 15.aprīļa Nodošanas-pieņemšanas akta redzams, ka Atbildētājs ir nodevis administratoram parādnieka dokumentus.

No lietas 42.lapā esošā 2016.gada 16.maija Apliecinājuma redzams, ka Atbildētājs apliecina Administratorei, ka visus parādnieka dokumentus ir nodevis un nekādu parādnieka dokumentu /pers. B/ rīcībā vairs nav.

No lietas 51.lapā esošā pieprasījuma redzams, ka administratore 2019.gada 29.maijā sastādījusi pieprasījumu parādnieka pārstāvim /pers. B/, kurā lūgusi administratoram nodot visus parādnieka dokumentus un mantu, kā arī sniegt paskaidrojumus par grāmatvedības iegrāmatojumiem attiecībā uz garantijas ieturējumiem, kā arī sniegt paskaidrojumus par transporta līdzekļu atsavināšanas darījumiem, sakarā ar to, ka veicot saņemto dokumentu inventarizāciju tika konstatēts, ka nav iesniegti visi parādnieka dokumenti – proti dokumenti, kas saistīti ar tiesvedības procesiem un izpildu lietām; nav nodota manta – saskaņā ar operatīvās bilances un grāmatvedības datiem pamatlīdzekļi; grāmatvedības dokumentos ir norakstītās garantijas nodrošinājuma summas.

2019.gada 10.jūnijā administratore saņēmusi parādnieka pārstāvja /pers. B/ paskaidrojumu pieprasījumam par informācijas sniegšanu/mantas nodošanu (lietas 53.-55.lapa), kurā Atbildētājs norada, ka tā rīcībā nav palikuši dokumenti, kas saistīti ar tiesvedības un izpildu lietām. Norāda, ka nevar sniegt paskaidrojumus par grāmatvedības iegrāmatojumiem attiecībā uz garantijas ieturējumiem, jo viņam nav pieejami grāmatvedības dati, bet /pers. U/ bijušā grāmatvede atrodas atvaļinājumā un atrodas ārzemēs kūrortā. Tāpat norāda, ka aktīvu atsavināšana par atlīdzību nav vērtējama kā prettiesiska rīcība. Par sabiedrības pārdotajiem aktīviem saņemtie naudas līdzekļi izmantoti, lai norēķinātos ar SIA "/pers. V/" kā kreditoru un segts parāds /Nosaukums/ tādējādi samazinot kopējo saistību apmēru. Līdz ar to zaudējumi netika nodarīti.

Tāpat, no lietas 56.lapā esošā pieprasījuma redzams, ka administratore 2019.gada 3.decembrī ir pieprasījusi parādnieka pārstāvim sniegt paskaidrojumus par veiktajiem pārskaitījumiem uz savu norēķinu kontu, naudas izņemšanu no bankomātiem, atskaites dokumentiem par laika periodu no 21.03.2016. līdz 21.03.2019.

No lietas 58.lapā esošās e-pasta sarakstes redzams, ka Atbildētājs, atbildot Administratorei, ir norādījis, ka nodevis visu grāmatvedības dokumentāciju, kas bija viņa rīcībā un visu, kas bija nodots no grāmatvedības. Atbildētājs norāda, ka visas naudas operācijas (skaidras naudas noņemšana, pārskaitījumi uz Atbildētāja kontu) tika veikti caur kasi. Tāpat, parādnieka pārstāvis ir norādījis, ka no 22.12.2019. līdz 30.06.2020. nebūs sasniedzams.

No lietas 2.sējuma 162.lapā esošā pieprasījuma redzams, ka administratore 2019.gada 17.decembrī lūgusi parādnieka pārstāvim iesniegt dokumentāciju par izsniegtajiem jebkāda veida aizdevumiem vai /pers.G/ veiktajiem maksājumiem pirms maksātnespējas procesa, kas pamato

parādnieka /pers.G/ saistības pret Atbildētāju atbilstoši konta kartītei Nr.23.80: līgumus, vienošanās, bankas konta izdrukas vai maksājumu uzdevumus, kur redzami izsniegtie aizdevumi vai /pers.G/ apmaksātie rēķini no Atbildētāja līdzekļiem un tml.

No minētā izriet, ka parādnieka pārstāvis /pers. B/ nav iesniedzis administratorei /pers.G/ grāmatvedības dokumentus un nodevis parādnieka visu mantu, kā to paredz Maksātnespējas likuma 70.panta otrā daļa.

Likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmā daļa noteic, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk - saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Šī paša panta otrā daļā paredz, ka grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem, bet likuma trešās daļas 2.punkts paredz par grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu ir atbildīgs uzņēmuma vadītājs. Uzņēmuma vadītājs kapitālsabiedrībā ir valde.

Tādējādi par grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu bija atbildīgs valdes loceklis /pers. B/, t.i. atbildētājs lietā.

Maksātnespējas likuma 71.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka parādnieka pārstāvim ir pienākums tiesas vai administratora pieprasītās ziņas par parādnieku sniegt nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc pieprasījuma nosūtīšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka Atbildētāja rīcība, proti, neatbildēšana uz administratora informācijas pieprasījumiem un attaisnojošo dokumentu neiesniegšana, neapšaubāmi liecina par izvairīšanos no Atbildētājam kā parādnieka pārstāvim uzliktā pienākuma, kas noteikts Maksātnespējas likuma 71.panta pirmajā daļā. Līdz ar ko secināms, ka Atbildētājs ar savām darbībām ir kavējis maksātnespējas procesa savlaicīgu norisi.

Tiesa, kritiski vērtē Atbildētāja paskaidrojumos norādīto, ka dokumenti, kas netika nodoti Administratoram tika iesniegti Valsts ieņēmumu dienestam un tie nav Atbildētāja rīcībā, jo no lietā esošā apliecinājuma (lietas 1.sējuma 65.lpp) redzams, ka pēc audita pabeigšanas dokumenti 2018.gada 22.martā nodoti atpakaļ Atbildētājam.

Komerclikuma 169.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka valdes un padomes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Tiesa ņem vērā LR AT Senāta Civillietu departamenta 2016.gada 7.jūnija spriedumā lietā Nr.SKC-7/2016 7.4. punktā norādīto, ka Komerclikuma 169.pants neparedz pienākumu sabiedrībai pierādīt valdes (padomes) locekļa vainu, bet, gluži pretēji, tas noteic šīs amatpersonas vainas prezumpciju [..], atkāpjoties no civilprocesa vispārīgā principa attiecībā uz pierādīšanas pienākumu, apstākļu, ka viņš rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks (nav izdarījis tiesību pārkāpumu vai arī notikušajā tiesību pārkāpumā nav vainojams), pierādīšanas nastu pārliek uz valdes (padomes) locekli. Savukārt situācijā, kad valdes loceklis nespēj minēto pierādīt, viņa vaina ir prezumējama. Apstāklim, ka valdes locekļa rīcība nesatur tiesību ļaunprātīgu aizskārumu, nav tiesiskas nozīmes, jo viņš ir atbildīgs par katru, tostarp vieglu neuzmanību. '[1]

Tiesa atzīst, ka administratore pamatoti savos rakstveida paskaidrojumus, kā arī tiesas sēdē norāda, ka administratoram netika nodoti dokumenti, kas pamato naudas līdzekļu izlietojumu Prasītāja komercdarbības veikšanai par kopējo summu EUR 201 301,00 un minētās parādnieka pārstāvja darbības, savlaicīgi neiesniedzot dokumentus, kas pamato naudas līdzekļu izlietojumu, nenododot sabiedrības pamatlīdzekļus, ilgstoši neiesniedzot maksātnespējas pieteikumu un atsavinot sabiedrības aktīvus, neievērojot kreditoru intereses (piem. atsavinot sabiedrībai piederošos transportlīdzekļus VW Tiguan un Volvo XC 70 zem tirgus vērtības) pierāda to, ka Atbildētājs nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Tiesas ieskatā, Atbildētājs ir rīkojies bezatbildīgi, prettiesiski (nav ievērojis Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzēto pienākumu iesniegt maksātnespējas pieteikumu) un viņa bezdarbības rezultātā Prasītājam ir nodarīti zaudējumi EUR 204 877,97 apmērā, kas ir uzskatāms par zaudējumu Civillikuma 1770.panta izpratnē.

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Civillikuma 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Savukārt Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Komerclikuma 169.panta trešās daļās noteikumiem konstatējot zaudējumu nodarīšanas faktu, sāk darboties valdes locekļa ievainojamības prezumpcija, proti, līdz brīdim, kad pierādīts pretējais, ir uzskatāms, ka tieši Atbildētājs kā sabiedrības valdes loceklis ir vainojams zaudējumu nodarīšana Prasītājam.

Atbilstoši Komerclikuma 169.panta nosacījumiem valdes locekļiem savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam un atbild par sabiedrībai nodarītiem zaudējumiem, ja vien nepierāda, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks. No minētā panta jēgas saprotams, ka minētajā tiesību normā ir nostiprināta valdes locekļa vainojamības prezumpcija, kas valdes loceklim noteic pienākumu pierādīt pretējo. Līdz ar ko šīs prezumpcijas atspēkošana ir valdes locekļa pienākums./Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums "Tiesu prakse lietās par darījumu apstrīdēšanu un zaudējumu piedziņu no parādnieka pārstāvjiem maksātnespējas procesa ietvaros"2013/2014/

No Komerclikumā noteiktā tiesiskā regulējuma izriet, ka valdes loceklim jāsekmē sabiedrības mērķu sasniegšana – dalībnieku ekonomisko interešu realizācija. Līdz ar to valdes locekļiem ir pienākums būt lojāliem gan pret sabiedrību kā patstāvīgu tiesību subjektu, gan arī pret visu tās dalībnieku ekonomiskajām interesēm, pildot pienākumus kā krietnam un rūpīgam saimniekam. Lai gan izskatāmajā lietā atbildētājs bijis vienīgā amatpersona un dalībnieks, tiesas ieskatā, laikā kad sabiedrībai ir iestājušās finansiālas grūtības, par prioritārām atzīstamas kreditoru kopuma intereses atgūt savus līdzekļus, savukārt maksātnespējīgās sabiedrības intereses - pēc iespējas vairāk apmierināt kreditoru kopuma intereses.

Atklājot Komerclikuma 169.panta saturu, Augstākās tiesas judikatūrā atzīts, ka atbilstoši šai normai sākotnēji prasītājam jāpierāda prasības pamata apstākļi – zaudējumu esība un tas, ka tie cēlušies valdes locekļa rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ. Savukārt prettiesiska rīcība kā priekšnoteikums prasītājam nav jāpierāda, jo šajā gadījumā uz valdes locekļa rīcību attiecināma vainojamības prezumpcija, kas jāatspēko atbildētājam, pierādot, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks, tas ir, jāatspēko savas rīcības prettiesiskums (sk. Augstākās tiesas 2012.gada 25.janvāra sprieduma lietā Nr.SKC-25/2012 (C29338106) 8.3.punktu, Augstākās tiesas 2014.gada 15.janvāra sprieduma lietā Nr.SKC-101/2014 (C23039311) 9. un 13.punktu, 2014.gada 27.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-38/2014 (C04470710) 8.3.punktu, 8 2016.gada 7.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-7/2016 (C39072411) 7.4.punktu, 2017.gada 30.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-216/2017 (C31357712) 7.punktu). Atziņa, ka sabiedrībai vispirms jāpierāda zaudējumu esamība, kas to izraisījusi, un tikai pēc tam pierādīšanas nasta pāriet uz valdes locekli, izteikta arī juridiskajā literatūrā (sk. Rudāns S Valdes locekļa atbildība par sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem. // Jurista Vārds. 2013.gada 15.janvāris, Nr.2).

Pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas vienīgajai amatpersonai, nenododot sabiedrības aktīvus, grāmatvedības dokumentus administratoram, tiesas ieskatā nepārprotami tiek samazināta sabiedrības manta, jo administratoram tiek liegta iespēja pārbaudīt aktīvu esamību, nav iespējams apzināt debitoru parādus un atgūt līdzekļus, gan no debitoriem, gan no pamatlīdzekļu atsavināšanas, kā arī atgūt naudas līdzekļus.

Atbildētājs, tiesas ieskatā, nav iesniedzis pierādījumus par to, ka būdams MSIA "Grifiko" valdes loceklis būtu rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks. Tāpat atbildētāja kā vienīgā valdes locekļa, t.i., sabiedrības vienīgās amatpersonas un vienīgā sabiedrības dalībnieka rīcība ir pretēja maksātnespējīgās SIA /Nosaukums I/ interesēm maksātnespējas procesa ietvaros un atbildētāja rīcības rezultātā, kas izpaudusies neizpildot

maksātnespējas procesā noteikto pienākumu kopumu, sabiedrībai nodarīts zaudējums EUR 204 877,97 apmērā un pastāv cēloņsakars starp amatpersonas rīcību (bezdarbību) un nodarītajiem zaudējumiem.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka parādnieka pārstāvis administratora pieprasīto informāciju un parādnieka aktīvus nodevis, līdz ar ko tiesa secina, ka atbildētājs lietā nav pierādījis, ka darbojies kā krietns un rūpīgs saimnieks Komerclikuma 169. panta izpratnē, līdz ar ko no atbildētāja prasītājas labā piedzenami zaudējumi EUR 204 877,97 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu, prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītāja ir cēlusi mantiska rakstura prasību, prasības summa ir 204 877,97 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā par prasību, kas novērtējama naudas summā no 142 288 EUR līdz 711 435 *euro*, ir aprēķināma 3023,56 EUR plus 1 % no prasības summas kas pārsniedz 142 287 EUR.

Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 3650,91 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas jāmaksā saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir 5,37 EUR.

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi 3656,28 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1].pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa:

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 193., 204.[1], pantu, tiesa

nosprieda:

Pilnībā apmierināt /Pers.G/ maksātnespējas procesa administratores /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers.G/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, zaudējumus 204 877,97 EUR (divi simti četri tūkstoši astoņi simti septiņdesmit septiņi *euro* 97 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus 3656,28 EUR (trīs tūkstoši seši simti piecdesmit seši *euro* 28 centi), tajā skaitā, valsts nodevu 3650,91 EUR (trīs tūkstoši seši simti piecdesmit *euro* 91 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR (pieci *euro* 37 centi).

Valsts nodeva (3650,91 EUR) jāiemaksā: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde Valsts kase BIC kods: TRELLV 22.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (5,37 EUR) jāiemaksā: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, mērķis: kods 21499 (ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi).

/pers. AD/ kvītis par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, Abrenes ielā 8, Rīgā.

/pers. AE/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2020.gada 15.oktobrī.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis (paraksts) I.Dzenis

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnesis I.Dzenis

Rīgā, 2020.gada 15.oktobrī

---

[1] LR AT Senāta Civillietu departamenta 2016.gada 7.jūnija spriedums lietā Nr.SKC-7/2016, 7.4.punkts.